

EDITORIAL

Ni cent dies

Ni cent dies. No, no hem volgut deixar passar els cent dies que habitualment se solen concedir als polítics en altes responsabilitats per a pronunciar-nos sobre el nou president de la **Generalitat**. Una vegada mes, i ja ne van dos, hem de suportar determinades situacions que per a res ennoblixen a la classe -mes be casta- política valenciana.

Primer fon **Eduardo Zaplana** qui, fent bones les crítiques que afirmaven que utilitzava el carrec de **President de la Generalitat** per a medrar i desembarcar en la **Villa y Corte**, no s'ho pensà un moment i abandonà la responsabilitat per a la qual l'havien votat els valencians per a continuar la seua carrera llunt d'estes terres, i mes llunt encara dels interessos dels seus habitants.

Allo portà a **José Luís Olivas** a presidir transitoriament les nostres maximes institucions de govern. De la seua gestió nomes queda el recòrt d'un continuisme gris i, sobre tot, la sucosa recompensa que rebe: el nomenament com a president de **Bancaixa/Bancaja**. Ací el recòrt ja no es gris, sino negre com el carbo. Començà ben pronte a mostrar a on estaven els seus afectes arraconant definitivament el nom Bancaixa per a que nomes quedara el castellanissim Bancaja (**BCja** posen els lletereros), i al final ha conseguit -i se vanagloria i tot, el tio- que l'entitat que dirigia es fusionara (practicament fora absorbida) en **Caja Madrid**, conformant eixe marany que es **Bankia**, a on les decisions de lo que es fa en els aforros dels valencians queda en mans de persones absolutament alienes a la nostra terra.

Ara, per segona vegada, veem còm el maxim representant dels valencians abandona el carrec "voluntariament". Lo de "voluntariament" ha d'anar entre cometes ya que en realitat han segut les pressions rebudes des de **Madrid** (sempre Madrid), des de la cupula del PP, les que l'han obligat, davant de l'escandol judicial que s'acostava. Puix be, novament un atre personage practicament desconegut en la política valenciana ve a ocupar la casa del **carrer de Cavallers**. No es pot menys que preguntar-se si en les eleccions de fa cinc mesos els valencians haurien votat a **Alberto Fabra** per a presidir la Generalitat. Aborrna la forma en la que juguen en els vots, com qui canvia cromos, estos professionals de la política.

I es que tot lo que saben fer els polítics actuals, a banda de viure molt be mentres l'economia s'afona per la seua incompetencia, es utilitzar el marketing polític de forma sistemática; i una de les seues estratègies es el cult al lider. Igual te que siga una carrera de

coches, que una entrega de premis, que qual-sevol minim acotenyiment, el protagonisme ha de ser per al que mana en cada ocasio, i els demes han de cedir-li'l, passant a un segon pla, mentres, pel conte que els te, es desfan en lloances al seu cap. El seguiment estricte d'esta premissa per part dels mijos de comunicació oficials explica al mateix temps el fet de que tants valencians hagen votat a un "imputat" com **Francisco Camps**, i el que Alberto Fabra siga un desconegut a pesar d'haver estat durant anys al front de l'alcaldia de **Castello**, la tercera capital valenciana.

Aixina que no tenim la cortesia de deixar passar els cent dies perque ya estem escarmentats, i perque ademes l'actual Molt Honorable ya ha mostrat sobradament de quin peu coixeja. Haurem de recordar que ell es qui cedi un lloc municipal de la ciutat que governava per a que obrira en ell una seu el **Institut d'Estudis Catalans**; ell ha consentit el flamejar de la "marfega" en les celebracions festives mes importants d'aquella capital, com les entranables festes de la **Magdalena**; ell es qui ha votat a favor, en un ple municipal que ell presidia, de que se demanara que torne a emetre **TV3** en el nostre territori, quan no fon capaç de convocar-ne cap mentres este ent estigue emetent fraudulentament i illegalment ocupant un repetidor en el **Bartolo**, i ell es qui tambe ha votat a favor, en un atre ple municipal, de que es sollicitara que les **Bases del 32** foren declarades **BIC** (Be d'Interes Cultural). (Recordem que esta fon la gran mentira i la trampa mes ben traçada en la finalitat de fer desaparèixer la llengua valenciana; mentira tambe en el nom, quan les nomenen "**Normes de Castello**", triat unicament en l'objectiu de crear conflicte i enfrontar als valencians).

I ademes, tot aço ho fa una persona publica a qui nomes hem vist i oit usar institucionalment la llengua castellana en les seues intervencions.

Ya que no per valenciana, per lo manco si pels interessos economics implicats, esperem que siga capaç de defendre el **Corredor Mediterraneu** davant de les pressions de dins del seu partit (sempre, sempre Madrid) per a impondre el **Corredor central**, que nos deixaria als valencians, de nou, arraconants. Nos agradaria equivocar-nos, pero l'experiencia nos diu que acabarà fent com tots els seus antecessors en el carrec: acachar el cap, cedir a tot, i despres eixir en **Canal 9** dient que, ben mirat, el Corredor central es lo que mes nos conve als valencians.

I lo pijor es que moltissims valencians, davant de la pantalla de la tele, respondran lo de sempre: ¡Beeeeee-e-e-e!

LA CITA

Si m'enganyes una vegada, teua es la culpa; si m'enganyes dos, es meua.

Anaxagores

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **NI CENT DIES**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- BIOGRAFIA: **JOSÉ MARÍA MANUEL CORTINA**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (LV): **PARLEM DEL CODONY**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **CAMINS D'ART - ALCOY: IGLESIA DE SANTA MARIA**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **VI CORONA POÈTICA A LA MARE DE DEU DELS DESAMPARATS. CENT ANYS DEL TRASLLAT (1911-2011)**
- 4
- PASSATEMPS
- FAULA: **L'AU EXTRAORDINARIA**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redacció final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Setembre es el mes del baixu, de la depressió postvacacional per haver de tornar a la rutina.

Per a ajudar-li a superar-ho este mes no li demanarém la rutina de que faça fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts; li demanarem, en canvi, que faça les fotocopies per a repartir-les entre coneguts i amics.

¿Qué li pareix? ¿A que esta audaç novetat ya li ha alegrat l'esperit?

ACTIVITATS CULTURALS SETEMBRE DE 2011

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana) C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

ARV (Accio Regne de Valencia)
Av. Menéndez y Pelayo, 10-12 b 46910 Alfafar
www.accciorv.com

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20

PJV (Plataforma Jovenil Valencianista)
info@pjvalencianista.org
www.pjvalencianista.org

Del **6 al 10 Setembre** De 18:30 a 20:30 h.
La Llar. Seu de ARV.

RECEPCIO ORIGINALS:

II Concurs de cartells 9 d'Octubre. Dia Nacional Valencià.

+Info: **ARV, PJV**

12 Setembre (dilluns) 19:45 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Llegiran: **Antoni Atienza i Paco Tarazona**

+Info: **Aellva**

16 Setembre (divendres) 19:30 h. **La Llar.** Seu de ARV.

PRESENTACIO de Full Volant: Informatiu digital en llengua valenciana.

+Info: **ARV, PJV**

29 Setembre (dijous) 20:00 h. Seu del GAV.

CONFERENCIA: Ricart Galiana: "Confusions mes comunes al voltant de la llengua valenciana".

+Info: **GAV**

Del **22 Set** al **30 Oct** **La Llar.** Seu de ARV.

EXPOSICIO CARTELLS:

I Concurs de cartells 9 d'Octubre. Dia Nacional Valencià.

+Info: **ARV, PJV**

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

Telefon: 617 030 370

rogle@rogleconstantillombart.com

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en: www.rogleconstantillombart.com,

www.cardonavives.com

www.enkara.org

www.pjvalencianista.org

www.accciorv.com

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de colaborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **colaborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, també te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

BIOGRAFIA

José María Manuel Cortina

M^aA.M.C. i J.P.B.

Est estiu, fins al 4 de setembre (en provable prorrogacio fins al final del mes), en el **Centre del Carme** de la ciutat de **Valencia** se pot visitar l'exposicio que porta per titol "**Fabular edificant: l'obra de Cortina**". El nom de l'arquitecte **José María Manuel Cortina** (Valencia 1868-1950) no dira massa als valencians, pero els seus emblematics edificis, en els que el drac es protagonista, sí formen part de l'imaginari col·lectiu.

Naixcut en Valencia ciutat, estudià arquitectura en **Barcelona** i **Madrid**, obtenint el titol en l'Escola d'Arquitectura d'esta ultima capital. Acabada la carrera en 1891 retorna a Valencia a on obtindrà l'any següent la plaça d'Arquitecte Municipal. Mes tart fon nomenat Arquitecte de l'Eixample i de Cementeris. També fon arquitecte municipal de **Gandia**, **Villarreal** i **Terol** (d'a on era oriunda sa mare). A banda del seu treball public, en el que donà mostres d'una sensibilitat especial cap al patrimoni, rebe multitud d'encarrecs de la burgesia de l'epoca, tant per a vivendes en la capital, com per a segones residencies. Llamentablement, de la trentena de vivendes que construí en el **Cap i Casal** nomes ne queden sis. Mes sort han tingut els panteons funeraris, dels que ne construí vintisset, i en els que el drac, de nou, es protagonista.

Entre els diferents carrecs que va ocupar està el d'Academic de Numero de la **Real Academia de Belles Arts de Sant Carles**. Fon membre de la societat **Lo Rat Penat** i de la **Real Societat Economica d'Amics del País de Valencia**. En 1929 fon nomenat director del **Centre de Cultura Valenciana**, des d'a on encapçalà la defensa del **Palau Senyorial d'Alaquas** per a que no fora derrocat.

Rebe guardons tan importants com la **Medalla de Plata del Congrés** i la **Gran Creu de la Real Orde d'Isabel la Catolica**. Si be, tal com s'ha dit, el drac es la figura emblematica en Cortina, la seua obra es caracterisa pel seu **eclecticisme**, en el que se barregen elements d'inspiracio **gotica**, **bizantina** i **islamica**, lo que l'enquadra com a representant del **modernisme historicista**. Pero mes alla d'esta classificacio generica, la gran imaginacio que va desplegar en els seus dissenys ha fet que el seu estil haja segut calificat com "**migevalisme fantastic**".

Les seues primeres obres son d'inspiracio clarament neogotica. Eixemple paradigmatic es la "**Casa dels Dracs**", o **Casa Cortina II** (1901), en la zona de l'Eixample de la capital. En el mateix nom de "**Casa dels Dracs**", i del mateix estil, hi ha una atra constuccio en **Ceuta** -tambe coneguda com **Casino Africa-**, en la que uns imponents dracs alats se retallen sobre el cel africà.

CASA DELS DRACS
(CASA CORTINA II)

Pero si be el drac es l'element mes emblematic de l'obra de Cortina, no es l'unic que caracteriza eixe migevalisme neogotic i fantastic; no en va hi ha autors que denominen a Cortina "**l'arquitecte de dracs i creus**", per la profusio d'este segon emblema en els seus dissenys. Eixemple d'aço es l'edifici conegut precisament com "**Casa de les Creus**", o **Casa Cortina I** (1896), en el carrer Feliu Pizcueta, 3, del Cap i Casal. També les creus son protagonistes en la casa del **carrer dels Cavallers**, 8 (1897).

D'un estil mes marcadament arabisant es el **chalet Giner-Cortina** (1918) (actualment en estat d'abando) construït per al seu cunyat i la seua gemana **Maria** en **Torrent**; tambe tenien reminiscencies araps el **Teatre Eslava** (1908) de la capital, derruït en 1959 i el projecte del **Teatre Chapí de Villena** (finalment inaugurat en 1925 baix una atra projecte).

CASA DE LES CREUS (CASA CORTINA I)

Fora de la capital son testimonis del seu art, a banda de les mencionades obres de **Torrent** i **Ceuta**, els chalets de **Paterna**, **Betera** (La Barraca) i **Villarreal**, i les ermites de **Gandia** i de **Terol**.

En l'exposicio se poden contemplar objectes personals, llibres, planos, aquareles, maquetes en algeps de panteons familiars i, per supost, fotografies dels edificis. També un documental sobre la seua vida i obra, i, com a novetat en **Espanya**, una nova aplicacio tecnologica de realitat augmentada, en la qual, posant unes targetes davant d'una pantalla, en esta apareixen els edificis en image virtual en tres dimensions de manera que movent la targeta podem obtindre una visio des de tots els anguls del mateix.

Parlem del codony

El codony té, generalment, un paregut a la poma, encara que en alguna varietat que atra és una miqueta allargat cap al pedúncul, paregut-se en estos casos més a una pera d'aigua grossa; en tot cas el codony sempre és d'un tamany més gran que les dos fruites descrites. És mengi-vol nomes quan està degudament madur, puix de lo contrari el seu gust és tan aspre que resulta repelent (d'ahí l'expressió valenciana: **aspre com un codony**). Per una atra banda, ja en el seu punt de maduració és agradable,

si be no es consumix en quantitats apreciables en **fresc**, possiblement perque la seua carn, extremadament cotonosa, diferix molt a la de qualsevol atra fruita; **torrat**, per contra, arriba a ser una delícia per al paladar, i com no en **confitura**. La major part de la producció s'industrialisa com a **carn de codonyat** i té una bona acceptació en el món de la rebosteria, melades, etc., i també per als menuts.

Des del punt de vista **dietètic**, consumit en fresc oferix diverses propietats de característiques paregudes als de la poma àcida, destacant com a la més important la seua condició **astrigent**. Els àraps recomanen el seu consum per a combatre les enfermetats intestinals, gràcies a la riquesa en **mucílac** en les seues llavors, además d'atres tòniques i estomacals. La composició en 100 grams és la següent: aigua 71,50, sucre 7, hidrats de carbonu 0,50, àcids 0,50, albúmines 1, cendres 0,50, celulosa 19.

Apareix pels mercats a principis d'octubre i es manté fins a la fi d'any o poc més. En **Espanya** no es cultiva, generalment, com a fruita de base, sino més be de manera complementària. Les zones a on més se n'encentren són: **València, Alacant, Múrcia, Extremadura i Andalusia**. Són conegudes les varietats **Champion, Pont Genil, Dolça de Pèrsia...**

El **codonyer**, com a arbre, és més be chicotet i es desenrolla perfectament sense massa problemes en forma d'arbus, alcançant una alçària màxima d'uns 3 metres; perténix a la familia de les **rosàcees**, gènere **Cydonia**, i és originari de **Irà i Asia Menor**, a on els millors eixemplars se troben en estat silvestre. Prospera en totes les zones templades del món i el seu cultiu és molt senzill i rudimentari.

RESENYA BIBLIOGRAFICA M^aA.M.C.

Romero, Joan (Coord.)

VI Corona Poètica a la Mare de Deu dels Desamparats. Cent anys del Trasllat (1911-2011)

Edita: Lo Rat Penat, València, 2011

(152 pàgines)

Lo Rat Penat ha volgut de nou en esta **VI Corona Poètica** oferir-li un homenage d'amor filial i de devocio a la **Mare de Deu dels Desamparats**. Com les cinc anteriors, està motivada per la celebració d'un acontentyiment especial relacionat en la nostra "Mareta". En esta ocasió ha segut la commemoració enguany del **Centenari de l'Acte del Trasllat (1911-2011)**, un acte que originariament estava reduït a una senzilla processó que durava poc mes de quinze minuts, i que a rant d'una provocació protagonizada per **Félix Azzati** en el **Congrés**, se convertí en una manifestació de fervor popular difícil de superar. Des de llavors cada segon dumenge de maig s'ha convertit en un dels actes mes emblematics i multitudinaris del dia de la **Patrona de la Ciutat i el Regne de València**, juntament en la Missa de Descoberta, la Missa d'Infants i la Processó.

La present publicació, després dels saluda de les autoritats oficials i del prolec del president de l'entitat, conta en sis col·laboracions de personalitats del mon eclesiastic que aporten informació entorn al tema. Continua en un treball d'investigació realitzat per **Joan Romero** que es titula "El sentiment d'un poble", i per ultim la propia **Corona Poètica**, 44 poemes d'atres tants autors. Una relació de les diferents Coronas Poètiques editades fins ara, l'Himne de lo Rat Penat i l'Himne de la Coronació tanquen una publicació plena d'il·lustracions.

PATRIMONI VALENCIÀ

CAMINS D'ART (i III)

IGLESIA DE SANTA MARIA

La primitiva **Iglesia de Santa Maria**, d'estil romaní, es va construir en el segle XIII, en la zona dels carrers Verge Maria i Sant Miquel, dins del recint amurallat. En 1723 se decidí dotar a **Alcoy** d'un temple de major capacitat i magnificència, i s'acordà la seua construcció en la zona mes alta de la ciutat, col·locant-se la primera pedra en l'any 1725.

Tingue la seua època de major esplendor a finals del segle XIX, degut principalment a la gran activitat artística promoguda per la protecció i tutela dels grans empresaris locals. En la **Guerra Civil** el temple fon destruït en la seua totalitat, sent reconstruït íntegrament, en la dècada dels anys 40, en el mateix lloc i conservant l'estructura original.

En l'exterior s'han reparat les cobertes i el campanar, també s'ha fet neteja de les fronteres i sanejat dels clavills; en l'aspecte artístic, s'han esculpit i col·locat les estatuës de **Sant Mauro** i de la **Immaculada Concepció** -reproducció de les originals- en les capelles de la frontera que recau a la **Placeta del Fossar**, que permaneixien buides.

Abans de l'intervenció dels restauradors, la decoració interior estava inacabada i la cúpula central estava pintada de blanc. Per primera vegada s'ha pintat la volta de cano i la cúpula de l'absis, que ha segut decorada en 202 estrelles realitzades en resina i pa d'or. S'han construït dotze capitells per a les columnes de la nau central, a imatge dels existents en el presbiteri. Igualment s'ha procedit a la neteja de les pintures murals que decoren el sostre, de 128 m², realitzades per **Ramon Castañer** l'any 1957.

El temple ha segut pintat en tonalitats grises, blanques i verdes que fan mes vistosos els elements arquitectònics i donen major lluminositat. També les vidrieres han segut intervengudes, en elles està representada la figura de **Sant Jordi**, relisada per l'alcoya **Rafael Farinós**. En la Capella de la Comunió se conserva una taula gòtica de la segona mitat del segle XV en l'iconografia de la **Mare de Deu de Gràcia**, atribuïda a **Reixach**, així com tres taules que representen els **Misèris del Rosari**, de **Cristòfol Llorens**.

L'exposició "**Camins d'Art**" dedica esta seua a exhibir les peces de gran format i a **Sant Jordi**, patró de la ciutat de **Alcoy**, exhibint un recorregut històric i iconogràfic de l'imatge del sant des del segle XIV fins l'actualitat; a destacar el **Retaule de Sant Jordi** (segle XV) procedent del **Museu Municipal de Jerica**, atribuït al nomenat mestre Reixach.

<p>Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.</p>	<p>1. Ferramenta formada per una fulla d'acer, ampla i grossa, situada a l'extrem d'un manec, i en un costat esmolat, utilitzada per a tallar llenya.</p> <p>2. Persona que es enviada a un lloc en la missio de comunicar un missatge o per a tractar algun assumpt en una o mes persones.</p> <p>3. Se diu de la persona que se sent superior als demes, be per la seua riquesa, posicio social, o per qualsevol atra circumstancia, despreciant i humiliant ad aquells que considera inferiors. Aplicat a certes coses, especialment edificis, magnific, grandios. En masculi.</p> <p>4. Hortalica allargada, d'uns 15 cm aproximadament, en la pell de color vert obscur. El seu sabor es paregut al del melo quan encara no està madur. Fonamentalment se menja crua en ensalades.</p> <p>5. Utensili que s'utilisava antigament per a allumenar per mig de bugies i que hui en dia te una funcio principalment decorativa. Està format per dos o mes braços en els quals se fiquen les bugies i pot sostindre's sobre un peu o estar fix en la paret.</p> <p>6. Qualsevol utensili o instrument en general.</p> <p>7. Coche gran, ricament engalanat, utilitat en festes, desfilades o cavalcates. Tambe el coche de cavalls, luxosament adornat, que utilisa l'aristocracia i la realeza per a acodir a certs actes solemnes.</p> <p>8. Tortuga de mar que normalment no arriba a un metro de llongitut. De la seua closca s'obte un material que rep el mateix nom de l'animal i que s'utilisava en la fabricacio de batidors i uns atres objectes. Hui en greu perill d'extincio.</p> <p>9. Espessura que formen les herbes i arbusts salvages.</p>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>1.</td> <td></td> <td>2.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>—</td> <td>S</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>1.</td> <td>—</td> <td>M</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>U</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>E</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>L</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>—</td> <td>T</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>S</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>8.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>I</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>9.</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>L</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> </table>		1.		2.								—	S	—	—	—	—	—	1.	—	M	—	—	—	—	—	—	2.	—	—	—	—	—	—	—	—	3.	—	—	U	—	—	—	—	—	4.	—	—	E	—	—	—	—	—	5.	—	—	—	—	—	L	—	—	6.	—	T	—	—	—	—	—	—	7.	—	—	—	—	—	—	S	—	8.	—	—	—	I	—	—	—	—	9.	—	—	—	—	L	—	—	—
	1.		2.																																																																																																		
		—	S	—	—	—	—	—																																																																																													
1.	—	M	—	—	—	—	—	—																																																																																													
2.	—	—	—	—	—	—	—	—																																																																																													
3.	—	—	U	—	—	—	—	—																																																																																													
4.	—	—	E	—	—	—	—	—																																																																																													
5.	—	—	—	—	—	L	—	—																																																																																													
6.	—	T	—	—	—	—	—	—																																																																																													
7.	—	—	—	—	—	—	S	—																																																																																													
8.	—	—	—	I	—	—	—	—																																																																																													
9.	—	—	—	—	L	—	—	—																																																																																													
<p>La solucio a peu de pagina.</p>	<p>PARAULES VERTICALS:</p> <p>1. Satisfes per complet la fam o la set d'alguna persona o animal. Satisfes tambe alguns estats de l'anim com l'ambicio, la curiositat, els desijos, etc.</p> <p>2. Ofici antic que consistia en la fabricacio d'unes sandalies forrades de couro de cabra adobat, en sola de suro, molt utilitzades antigament per les dones. Tambe el lloc a on se fabricaven o se venien estes sandalies.</p>																																																																																																				

FAULA

M^aA.M.C.

L'au extraordinaria

Fa molt de temps, un viager recorre-gue mig mon en busca de l'au extra-ordinaria. Asseguraven els sabis que lluïa el plumage mes blanc que se po-guera imaginar. Dien ademes que les seues plo-mes pareixien irradiar llum, i que era tal la seua lluminositat, que mai ningú havia vist la seua ombra. ¿A on trobar-la? Ho ignoraven. Desco-neixien fins el seu nom.

El viager recorregue el bosc, el litoral, la mon-tanya; fins que un dia, junt a un llac, distingui una au immaculadament blanca. S'acostà en molt de sigil, pero ella senti la seua presència i alçà el

vol. La seua ombra voladora se di-buixà per damunt de les aigües del llac. "Es nomes un cisne" es digue a si mateix el viager, recordant que l'au extraordinaria no feya ombra.

Algun temps despres, en el jardí d'un palau va vore una au bellissi-ma. Estava en una gran gabia d'or i el seu plo-mage lluia al sol. El guarda del jardí ende-vinà lo que pensava i el va advertir: Es nomes un faisà blanc, no es lo que busques.

El viager, incansable, recorregue moltes ter-res, països, conti-nents... Arribà fins a

Asia i allí, en un poble entre montan-yes, conegue a un vell que digue saber a on es trobava l'au que ell en tanta ansia estava buscant. Junts escalaren una montanya. Prop del cim veren al gran pardal incomparable. Les seues plomes, esplendorosament blanques, irradiaven una llum sense parango.

-Li diuen Lumerpa -digue el vell. Quan muiga, la llum del seu plumage no s'apagarà i, si algu li lleva llavors una ploma, esta perdra al moment la seua blancor i lluentor.

Alli acabà la busca. El viager, ple de felicitat, tornà a la seua terra, com si una part d'aquell resplandor l'allumenara per dins.

Adaptacio i traduccio al valencià d'una faula de Leonardo Da Vinci treta de www.gandia.nueva-acropolis.es

<p>GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)</p> <p>Cisne: Au palmipeda del genero <i>Cygnus</i>, que es distingui pel seu coll llarc i en forma de esse.</p>	<p>Gabia/ pardalera: Caixa feta en llistons de fusta, fil d'aram, ferro..., per a tancar animals.</p> <p>Parango/ semblança/ comparacio: Relacio d'igualtat establida entre dos o mes objec-</p>	<p>tes.</p> <p>Sigil/ cautela/ prudencia: Manera d'actuar de forma silenciosa per a evitar ser desco-</p>
---	--	--

<p>Solucio:</p> <p>I RECORDA... La nostra primera paraula es asseciar. La fartada produida per satisfes en exces el desig d'alguna cosa se diu asseciament. Es asseciable o asseciador tot lo que se pot asseciar. Eixemples: <i>El sospitos va repetir fins l'asseciament la seua declaracio / Estic asseciat de menjar tant de dolç</i>.</p> <p>La nostra segona paraula es tapineria. El tapi es la sandalia forrada de couro en sola de suro. I el tapiner es l'artesa que antigament fabricava els tapins.</p>	<p>Verticals: 1. ASSECIAR 2. TAPINERIA</p> <p>1. ASTRAL 2. EMISSARI 3. SUPERP 4. PEPINO 5. CANELOBRE 6. ATIFELL 7. CARROSSA 8. CAREI 9. MALEA</p>
--	---